

ΡΗΜΑΤΑ

Όνομα:

Φωνές του ρήματος

Φωνή	Τι δείχνει	Παράδειγμα
Ενεργητική	Το υποκείμενο κάνει την πράξη	Ο Γιάννης γράφει το γράμμα.
Παθητική	Το υποκείμενο δέχεται την πράξη	Το γράμμα γράφεται από τον Γιάννη.

Εγκλίσεις (τρόπος που παρουσιάζεται η πράξη)

Έγκλιση	Χρήση	Παράδειγμα
Οριστική	Πραγματικό/βέβαιο	Η Μαρία τρέχει στο πάρκο.
Υποτακτική	«να/ας/μη(ν)» + ρήμα	Να διαβάσεις το κείμενο. / Ας πάμε .
Προστακτική	Εντολή/παράκληση	Διάβασε τώρα! / Γράψτε προσεκτικά!

Χρόνοι & ποιον ενέργειας

Χρόνος	Πότε;	Ποιον ενέργειας	Παράδειγμα
Ενεστώτας	τώρα/συχνά	διαρκείας (εξακολουθητικό)	γράφω
Παρατατικός	παρελθόν που κρατούσε	διαρκείας	έγραφα
Αόριστος	παρελθόν, μια στιγμή	στιγμιαίο (συνοπτικό)	έγραψα
Μέλλοντας διαρκείας	θα γίνεται για ώρα	διαρκείας	θα γράφω
Μέλλοντας στιγμιαίος	θα γίνει μία φορά	στιγμιαίο	θα γράψω
Παρακείμενος	έχει γίνει & μετράει τώρα	συντελεσμένο αποτέλεσμα	έχω γράψει
Υπερσυντέλικος	είχε γίνει πριν από άλλο γεγονός	συντελεσμένο στο παρελθόν	είχα γράψει
Συντελεσμένος Μέλλοντας	θα έχει γίνει ως τότε	συντελεσμένο στο μέλλον	θα έχω γράψει

Πρόσωπα & Αριθμός (ενεργητική φωνή - Ενεστώτας)

Πρόσωπο	Ενικός	Πληθυντικός
1ο	εγώ γράφω	εμείς γράφουμε
2ο	εσύ γράφεις	εσείς γράφετε
3ο	αυτός/αυτή/αυτό γράφει	αυτοί/αυτές/αυτά γράφουν(ε)

Επιρρήματα (λέξεις που «λένε» περισσότερα για το ρήμα)

Είδος	Τι δηλώνει	Παραδείγματα
Τρόπου	πώς;	αργά, γρήγορα, προσεκτικά
Χρόνου	πότε;	τώρα, χθες, αύριο, συχνά
Τόπου	πού;	εδώ, εκεί, πάνω, έξω
Ποσού	πόσο;	πολύ, λίγο, αρκετά

Ασκήσεις:

1) Υπογράμμισε το ρήμα και γράψε «ενεργητική» ή «παθητική»

- α. Η δασκάλα μοιράζει τα τετράδια. _____
β. Τα τετράδια μοιράστηκαν χθες. _____
γ. Οι κανόνες γράφονται στον πίνακα. _____
δ. Ο Νίκος καθαρίζει την αυλή. _____
ε. Το ποίημα διαβάζεται προσεκτικά. _____

2) Μετατροπή Ενεργητικής → Παθητική

- α. Η Μαρία ζωγραφίζει την αφίσα. _____
β. Οι μαθητές έγραψαν την ανακοίνωση. _____
γ. Ο σεφ θα ετοιμάσει το γεύμα. _____
δ. Η ομάδα παρουσιάζει το σχέδιο. _____

3) Μετατροπή Παθητικής → Ενεργητική

- α. Οι κάρτες θα μοιραστούν στους μαθητές. _____
β. Το μήνυμα γράφεται από τον Γιάννη. _____
γ. Οι λύσεις διορθώθηκαν από τη δασκάλα. _____

4) Βρες την έγκλιση (οριστική, υποτακτική, προστακτική)

- α. Να φέρεις αύριο το βιβλίο. _____
β. Γράφουμε τη σύνοψη τώρα. _____
γ. Γράψτε καθαρά τους τίτλους. _____
δ. Ας ξεκινήσουμε την άσκηση. _____
ε. Μην αργήσεις στο μάθημα. _____

5) Σχηματισμός εγκλίσεων (ρήμα: «διαβάζω»)

- Υποτακτική διαρκείας & στιγμιαία (α' εν., α' πληθ.)

- Προστακτική (β' εν., β' πληθ.)

- Οριστική (Ενεστώτας, Αόριστος - α' εν.)

6) Άλλαξε μόνο την έγκλιση όπως ζητείται.

- α. «Να λύσεις την άσκηση.» → **Προστακτική**

β. «Γράφουμε το κείμενο.» → **Υποτακτική**

γ. «Διαβάστε τις οδηγίες.» → **Οριστική (Ενεστώτας, β' πληθ.)**

7) Αναγνώριση χρόνου & ποιόντος ενεργείας

α. Θα γράψω: _____

β. έγραφα : _____

γ. έχω διαβάσει: _____

δ. γράφω: _____

ε. είχαν λύσει: _____

8) Ζευγάρωσε

1. Παρατατικός ☐ 2. Αόριστος ☐ 3. Μέλλοντας διαρκείας ☐ 4.
Μέλλοντας στιγμιαίος ☐

Α. θα καθαρίσω Β. καθάριζα Γ. θα καθαρίζω Δ. καθάρισα

9) Βρες φωνή, πρόσωπο & αριθμό

α. γράφετε _____

β. θα γράψουν _____

γ. γράφεται _____

δ. έγραψα _____

ε. θα γραφτούμε _____

10) Συμπλήρωσε καταλήξεις (Ενεστώτας)

α. (εμείς) αγαπ_____

β. (εσείς) καθαρίζ_____

γ. (αυτοί) παίζ_____

δ. (εγώ) ελπίζ_____

11) Υπογράμμισε το επίρρημα & γράψε το είδος

(τρόπου/χρόνου/τόπου/ποσού)

α. Σήμερα θα δουλέψουμε ομαδικά.

β. Βάλε το κουτί πάνω.

γ. Μίλησε πολύ δυνατά.

δ. Θα ξαναέρθω αύριο.

12) Συμπλήρωσε με επίρρημα

α. Διαβάζουμε _____ για το τεστ. (τρόπου)

β. Θα συναντηθούμε _____. (χρόνου)

γ. Τοποθέτησε τα χαρτιά _____. (τόπου)

δ. Συμφώνησαν _____. (ποσού)

13) Για καθεμία: βρες φωνή, χρόνο, έγκλιση, υπογράμμισε επίρρημα (αν υπάρχει).

α. Η εργασία παραδόθηκε χθες. _____

β. Να γράψετε προσεκτικά το e-mail. _____

γ. Θα παρουσιάζουμε το έργο αύριο. _____

δ. Το ποίημα διαβάζεται συχνά στην τάξη. _____

14) Συμπλήρωσε τον σωστό τύπο (ρήμα «γράφω»)

α. Χθες _____ την περίληψη. (Αόριστος, α' εν.)

β. Αν είμαστε έτοιμοι, να _____ τώρα. (Υποτακτική στιγμ., α' πληθ.)

γ. Αύριο _____ στο διαγωνισμό. (Μέλλ. διαρκείας, α' πληθ.)

δ. Η ανακοίνωση _____ από τη Γ' τάξη. (Παθητική, Ενεστώτας, γ' εν.)

15) Μετέτρεψε από ενεργητική/Αόριστο σε παθητική/Μέλλοντα στιγμιαίο.

α. Οι μαθητές έλυσαν το πρόβλημα.

β. Η επιτροπή μοίρασε τα έντυπα.

16) Στίξε το σωστό επίρρημα.

Θα τελειώσω (άμεσα / χτες / πίσω).

β. Μίλησε (εκεί / πολύ / χθες) καθαρά.

γ. Βάλε τα βιβλία (πάνω / αύριο / γρήγορα).

17) Γράψε μία παράγραφο

Θέμα: «Η τάξη μας».

- Χρησιμοποίησε και τις **3** εγκλίσεις.
- Βάλε τουλάχιστον **3** διαφορετικά επιρρήματα.
- Χρησιμοποίησε **1** παθητική και **1** ενεργητική πρόταση σε διαφορετικούς χρόνους.

18) Quiz σωστό/λάθος

- α. Η προστακτική εκφράζει συχνά εντολή.
- β. Ο αόριστος είναι χρόνος διάρκειας.
- γ. Στην παθητική φωνή το αντικείμενο γίνεται υποκείμενο.
- δ. Τα επιρρήματα κλίνονται όπως τα επίθετα.
- ε. Η υποτακτική συνήθως συνοδεύεται από «να/ας/μη(ν)».